

کلستاز بارداری (تجمع املاح صفراوی در پوست)

و خارش در دوران بارداری

تهیه کننده: اتاق زایمان و واحد آموزش

تأیید کننده: رئیس اتاق زایمان

تاریخ تدوین: 1396/5/1

تاریخ آخرین بازنگری: 1401/6/1

تاریخ بازنگری بعدی: 1405/6/1

ویرایش: 01

کد: 12-ATH-ED/ED

منبع: راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان (بازنگری سوم)

علت خارش در دوران بارداری

خارش در دوران بارداری علل خاصی دارد و گاهی می‌تواند نشان از بیماری جدی باشد. اما در کل خارش پوست بدن در حاملگی تجربه‌ایی است که بیشتر خانم‌ها آن را احساس می‌کنند.

انواع خارش‌ها

1) گاهی در طول بارداری در نواحی کف دست و پا دچار قرمزی و گاهی خارش می‌شوید که اغلب به خاطر افزایش سطح استروژن است و البته بلافاصله پس از زایمان از بین می‌رود و اغلب در بارداری اول و بخصوص چند قلوبی بروز می‌کند و هر چه تعداد جنین‌ها بیشتر شود احتمال بروز آن نیز بیشتر می‌شود.

2) یک نوع از بثورات پوستی است و به آن PUPPP گفته می‌شود به معنی «پاپول‌های کهیری خارش دار بارداری» که در اواخر دوران بارداری بروز می‌کند و علائمی از جمله کهیرها یا لکه‌های قرمز رنگ که ابتدا در ترک‌های شکم ظاهر می‌شود ولی می‌توانند در سایر قسمت‌های بدن از جمله کف دست‌ها و پاها، قفسه سینه و پشت نیز ظاهر شوند.

نکته خوشایند: این کهیر روی صورت ظاهر نمی‌شود !!!

این مشکل با زایمان برطرف می‌شود ولی جهت تسکین خارش و انجام آزمایشات خون حتماً به پزشک خود مراجعه کنید تا مطمئن شوید به **کلستاز بارداری** مبتلا نیستید.

3) گاهی اوقات بدون هیچ‌گونه بثور پوستی تنها احساس خارش شدیدی در قسمت‌هایی که پوست شما ترک خوردگی داشته باشد، دارید که علت آن کشیدگی پوست شما به دلیل بزرگ تر شدن جنین است و بسیار نیز شایع است و باید از لوسیون و کرم‌های مرطوب کننده استفاده نمایید.

4) یکی دیگر از علل خارش بارداری کلستاز بارداری است که حدود 2% از خانم‌های باردار به آن مبتلا می‌شوند و این مشکل زمانی پیش می‌آید که مایع صفرا به طور عادی داخل مجاری صفراوی جریان پیدا نمی‌کند و املاح صفراوی در پوست تجمع می‌کنند که می‌تواند باعث خارش شود. در صورتی که خارش خفیف باشد، با کرم‌های مرطوب کننده، آنتی‌هیستامین‌های خوراکی و داروهای موضعی ضد خارش درمان می‌شود ولی در صورت خارش شدید باید به پزشک مراجعه کرد تا با تجویز داروهای خوراکی به از بین رفتن املاح صفراوی در جریان خون شما کمک کنند.

هشدارها

این بیماری می‌تواند برای جنین خطرناک باشد و باعث اختلال رشد جنینی یا زایمان زودرس شود. بنابراین در این موارد مرتباً باید وضعیت سلامت جنین بررسی شود. این نوع خارش نیز بعد از زایمان از بین می‌رود ولی ممکن است بیماری در حاملگی بعدی عود کند. بطور کلی باید این نوع خارش جدی گرفته شوند و حتماً توسط پزشک چکاپ شوند. چون ممکن است علائم اولیه بیماری کلستاز باشند که برای مادر و جنین خطرناک است. در صورتی که در آزمایش‌های خون آنزیم‌های کبدی و بیلی روبین بالا باشد باید به سرعت رسیدگی شود.

بهترین راه تسکین خارش شکم

- از گرفتن دوش و حمام داغ بپرهیزید چون پوست را خشک‌تر کرده و خارش را تشدید می‌کند.
- از صابون‌های ملایم استفاده کرده و خوب آبکشی کنید و پوست را به آرامی خشک کنید و با کرم مرطوب کننده چرب نمایید. بهتر است از انواع غیر معطر استفاده کنید تا پوست را تحریک نکند.
- لباس‌های نخی و گشاد بپوشید.
- در روزهای گرم کمتر از خانه خارج شوید زیرا گرما باعث تشدید خارش می‌شود.

آموزش به بیمار

- در صورت بروز هر گونه خارش، کهیر و قرمزی روی پوست به پزشک مراجعه کنید.
- جهت تسکین خارش از مصرف داروهای گیاهی یا شیمیایی بدون مشورت با پزشک پرهیز نمایید زیرا ممکن است سبب حساسیت شود.
- از آنجایی که در این بیماری احتمال انجام زایمان زودرس و یا مرگ داخل رحمی به علت زجر جنین وجود دارد در صورت بروز هر گونه علائم خطر به پزشک مراجعه کنید. (علائم خطر شامل: درد، سفت شدن رحم، کاهش حرکت جنین، آب ریزش، لکه بینی یا خونریزی، سردرد، سرگیجه، تاری دید، سوزش سردل می‌باشند)
- پزشک شما ممکن است برای شما درخواست تست‌های ارزیابی سلامت جنین کند.

طراحی و چاپ: روابط عمومی بیمارستان آتیه

آدرس بیمارستان: تهران، شهرک غرب، تقاطع بلوار فرحزادی و شهید دادمان

تلفن بیمارستان: 82721

فاکس بیمارستان: 88086095

شماره‌های تماس اتاق زایمان: 82723491 - 82723493

سایت بیمارستان: www.atiehospital.ir